

Budapest fejlesztése

MILYEN LESZ? Hogyan alakul, formálódik, szépül és fejlődik Budapest a következő öt esztendőben? Számíthatunk-e javulásra a közlekedésben, enyhülnek-e a lakás gondok, épül-e elegendő óvoda, bölcsőde, tudunk-e enyhíteni az osztálytermek túlszűfoeltságán, megszűnnek-e a pótágyak a kórházak folyosóin? Ezernyi kérdés, felelni rájuk szinte lehetetlen, hiszen öt esztendő alatt képtelenség ennyit fejlődni. Nemcsak az idő rövidsége miatt, de a hatalmas költségek miatt is. Lehetőségeink végesek, anyagi erőnkől nem futhatja mindenre.

A fővárosi tanács legutóbb megtartott ülésén tárgyalta meg Budapest VI. ötéves tervének fejlesztési koncepcióját és megállapította, hogy az V. ötéves tervidőszakban a főváros dinamikus fejlődött, mintegy 61 milliárd forintot fordítottak különböző beruházásokra, s ez az összeg kétszerese az előző ötéves tervidőszakban felhasznált eszközöknek. Ezenkívül állami nagyberuházásként épült a metró, a sportszarnok és a szemétegető 13 milliárd forint ráfordítással. Ami az elmúlt esztendőben elkészült az ország fővárosában, abban fontos szerepe van annak a jelentős méretű társadalmi munkának is, amelynek a *Hazafias Népfront volt az egyik szervezője*. Mindezek eredményeként „az V. ötéves tervciklusban elért fejlődési színvonal minden korábbi időszakot felülmúl” — állapította meg a tanács elé terjesztett jelentés.

A KÖVETKEZŐ ÖTÉVES tervciklusban azonban csak az eddigieknél mérsékeltebb növekedéssel lehet számítani, tekintettel kell lenni az egyensúlyi követelményekre, de ennek ellenére is folytatódik Budapest kiemelt fejlesztése.

A városfejlesztési feladatok sorrendjét négy pontban foglalták össze. Az első pont természetesen a további lakásépítkezéseket állítja a feladatok élére. „A lakásellátottság javítása a lakásépítés lehetséges legmagasabb szintjének elérése, a szanálások csökkentése, valamint a lakáselosztás és gazdálkodás javítása útján.” Tehát minőségi munka az építkezéseknél, nagyobb körültekintés a szanálásoknál, hogy még véletlenül se bontsanak le lakásra alkalmas (még sokáig alkalmas) épületeket, na kimondottan nem zavarják a fejlesztést. Egyébként mintegy kilencvenezer lakás építést tervezik a következő ötéves tervben Budapesten.

Ezek közül 45—50 ezer célcsoportos, 5 ezer egyéb állami, 15—20 ezer telepszerű magán-erős és ugyancsak 15—20 ezer magán-erős lakás épül majd fel. A magán-erős építkezéseket szervezett és közművesített telekjuttatással segítik majd elő.

A második pont az egészségügyi alapellátást és a fekvőbetegellátást tartja a lakásépítés után a legfontosabb feladatnak. „El kell érni, hogy az egészségügyi hálózat kapacitása jelentékenyen bővüljön és a gyógyítás hatékonysága es színvonala növekedjen.”

Arra lesz szükség elsősorban, hogy az új lakótelepeken is kiépüljenek a körzeti orvosi rendelők. A fő feladat általában a fekvőbetegellátás javítása, hiszen közismert kórházaink zsúfoltsága. A cél: minél több új kórházi ágy! Ehhez elsősorban az elhúzóó ilyen irányú beruházások gyorsítására van mindenképpen szükség, és olyan új építkezések megkezdésére, amelyek a következő ötéves terv ideje alatt meg is valósulhatnak. „Az V. ötéves tervről áthúzóó, valamint az új indítású és befajulóó beruházások eredményeként mintegy 2200 bruttó ágyfejlesztés irányozható elő.”

Teljes erővel folytatóódnak a megkezdett kórházi rekonstrukciók, bővítések, korszerűsítések, és ezenközben arra is figyelmet fordítanak, hogy a meglevő ágyakat a tényleges szükségletnek megfelelően csoportosítsák át.

Miről van szó tulajdonképpen? Arról, hogy emelkedik az

idősebb korú lakosság száma a fővárosban, tehát számukra kell megfelelő mennyiségű ágyat tartalékolni. Ugyanakkor halaszthatatlan a speciális, az intenzív és rehabilitációs osztályok arányának a javítása is a hagyományos osztályokkal szemben.

Ma Budapesten minden negyedik lakos idősebb korúnak mondható, éppen ezért elsősorban a speciális betegóóthonok számát kellene növelni a fővárosban. Ily módon mentesíteni lehetne a kórházakat és jelentős számú ágy szabadulna fel a tényleges gyógyító munkához. Több gondot kell fordítani a jövőben a házi gondozóóhálózat kibóóvítésére, alaposabb megszervezésére, a területi gondozás kiszélesítésére és a napközti óóthonok befogadóóképeségének további bővítésére. Sokat javítana a helyzeten az is, ha több nyugdíjasház épülne a fővárosban.

A HARMADIK PONTJA a fontossági sorrendbe szedett feladatoknak az általános iskolások oktatási feltételeinek a biztosítása és a napközis ellátásban részesülők számának és arányának az emelése. A fő feladat az alsófokú oktatási hálózat fejlesztése. „A tervidőszak végére el kell érni, hogy az óvodáskorú népesség lényegében teljes egészében elhelyezhető legyen az óvodákban...” Ma még ez lehetetlen, nem minden gyerek juthat be, s ez gondot jelent a szülőknek. Minden óvodánk zsúfolt, óóthat ezer új féróóhely azonban megoldaná a gondokat, mivel a felmérések szerint a VI. ötéves tervben kevesebb lesz az óvodáskorúak száma.

A másik kiemelt feladat az általános iskolák építése, mivel negyvenezerrel növekszik az általános iskolások száma a következő esztendőben. Ehhez mérten szükséges növelni a napközis számát is. Minden eszközt fel kell erre használni, megtoldani, bővíteni a régi épületeket, kiségitóó iskolákat beállítani.

A negyedik pontba sorolták a lakóházak, az intézmények és a közművek felújításának a meggyorsítását. Itt elsősorban az elmaradást kellene sürgóósen behozni.

A KONCEPCIÓ kijelöli a teendőket, meghatározza a feladatokat a városfejlesztés minden vonatkozásában. Külön fejezet foglalkozik a közlekedéssel és elsősorban a tömegközlekedés fejlesztését irányozza elő. Súlyponti feladat a lakótelepi igények maradéktalan kielégítése, a zsúfoltság csökkentése, a metróhálózathoz kapcsolóóó parkolóóhelyek kiépítése, az úóhálózat korszerűsítése, közúti felüljárók, gyalogos aluljárók építése, fontos csomópontok átépítése. Akad tehát bőven tennivaló.

Tovább szükséges fejleszteni az élelmiszer-kereskedelmet az üzlethálózat korszerűsítésével, különóósen az új lakótelepeken. Az önkiszolgáló vendéglátóóipar is több figyelmet érdemel. „És lényeges előrehaladást kell elérni a korszerű kiszolgálási formákra való áttérésben...”

A koncepció még nem terv, csak elképzelés, ezt kell majd alapos munkával részleteiben is kidolgozni a város vezetőinek. A munka már folyamatban van és fő célja a szociális jólét növeléséhez szükséges tényezók feltárasával az igények kielégítése, az egyensúly biztosítása, a takarékosági elvek szigorú betartásával ésszerű megoldások keresése.

Hogy a városfejlesztési terv maradéktalanul megvalósuljon a következő öt esztendőben, annak továbbra is nélkülözhetetlen előfeltétele a helyi erőforrások összefogása, a társadalmi munka megszervezése. Ezzel meg lehet olyan célkitüzéseket is oldani, amelyek anyagi eszközök hiányában különben megoldatlan maradnának. Hogy ez mennyire járható út, azt bizonyítja egy adat: az idén Budapest lakossága az első félévben ötször olyan értékben végzett társadalmi munkát, mint az előző esztendőben.

Illés Sándor